

УДК 378(477):37.091.212-054.6

Геннадій Онищенко

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Україна

ДО ПИТАННЯ ПРО АДАПТАЦІЮ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ

Hennadii Onyshchenko

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY «DNIPRO POLYTECHNIC», UKRAINE

To the question of adaptation of foreign students to the study in Ukraine

Сьогодні майже в усіх сферах життя будь-якого сучасного суспільства відбуваються суттєві глобалізаційні та інтеграційні процеси, що базуються на певних принципах. Провідним принципом вітчизняної державної політики в освітянському просторі, відповідно до статті 76 Закону України «Про вищу освіту», вважається «міжнародна інтеграція та інтеграція системи вищої освіти України в Європейський простір вищої освіти за умови збереження і розвитку досягнень та прогресивних традицій національної вищої школи». Реалізація цього принципу відбувається завдяки академічній мобільності, під якою розуміється можливість здобувачів вищої освіти навчатися за межами своєї батьківщини. Україна є однією з європейських країн, яка зацікавлена у наданні якісних освітніх послуг іноземним громадянам, що стимулює педагогічні пошуки, спрямовані на покращення та вдосконалення якості освіти відповідно до вимог сьогодення.

Слід зазначити, що на відміну від багатьох інших країн, де можуть навчатися іноземні громадяни, які обов'язково володіють мовою викладання, в Україні вже напрацьовано певний досвід по залученню до навчання представників інших держав з нульовою мовною підготовкою. Так, наприклад, для прискорення та поліпшення мовної адаптації іноземних здобувачів вищої освіти у вітчизняних навчальних закладах створено курси вивчення української мови, які переважно функціонують на підготовчих відділеннях факультетів. Кваліфіковані викладачі обов'язково беруть до уваги та враховують особливості навчання іноземних громадян, пов'язані з психологічними та національно-культурними відмінностями, обмежені терміни підготовчого етапу до навчання, різницею між українською системою освіти і освітою в країнах, з яких прибувають іноземні здобувачі тощо.

Успішність професійної підготовки іноземних громадян залежить, у першу чергу, від їх адаптації до нових умов життя і навчання в Україні, адже перебування у новому соціально-культурному середовищі провокує фізичне й психологічне навантаження, що викликано незвичним кліматом та побутом, новою мовою спілкування і багатьма іншими факторами. На думку більшості вітчизняних науковців, існує три види адаптації іноземних здобувачів вищої освіти: фізіологічна, соціально-культурна та дидактична (академічна). Перша пов'язана з кліматичними і географічними особливостями місця навчання. Соціально-культурна адаптація стосується входження іноземців на тривалий

час у незвичний соціум, пристосування до нових умов життя та оточення, дотримання норм поведінки, незвичайний режим діяльності, необхідність комунікації з представниками різних культур тощо. Академічна адаптація пов'язана з готовністю іноземних здобувачів у нерідному середовищі опанувати нові різноманітні організаційні форми навчання, пристосуватися до інтенсивності навчання та великих обсягів навчального матеріалу, що подається нерідною мовою.

З урахуванням вказаного вище, можна зазначити, що адаптація іноземних здобувачів вищої освіти це складний, динамічний і багатокомпонентний процес перебудови потребово-мотиваційної сфери, комплексу наявних навичок і умінь відповідно до нових умов життя і навчання. Тому завдання викладання полягає в створенні оптимальних умов для адаптації іноземних здобувачів, що сприятиме успішному міжособистісному, міжкультурному та професійному спілкуванню.